

God industripolitikk er også distriktpolitikk

2

NYHETER

Onsdag 7. april 2021

GUDBRANDSDØLEN DAGNINGEN

Gudbrandsdølen
Dagningen

Ansvarlig redaktør og adm. direktør:
Tom Martin Kj. Hartviksen

Nyhetsredaktør:
Anne Marie Løkken

Nyhetsredaktør:
Reidar Kjæstad

Utgavesjef:
Hans Petter Eide

Gudbrandsdølen
Grunnlagt 1894

Lillehammer Tilskuer
Grunnlagt 1837

DAGNINGEN
Grunnlagt 1924

GD er en fri og uavhengig dagsavis, heri opptatt Gudbrandsdølen, Dagningen og Lillehammer Tilskuer.

Gudbrandsdølen Dagningen arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonsledelsen. Pressens Faglige Utvalg er et klageorgan, oppnevnt av Norsk Presseforbund, som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

Adr.: Rådhusgata 17, pb 46 Sentrum, 0101 Oslo, tlf: 22 40 50 40.

NÆRINGSGRUNNLAG: Det er viktig at Sel kommune viser fram skiferen når nye bygg skal bygges.

Ta et tak for steinindustrien

Det har skapt reaksjoner at eieren av et næringsbygg i Otta sentrum erstatter et skifertak med sementstein. Huseieren begrunner valget av sementstein med at det er rimeligere enn skifer.

Det er trist at lokale byggematerialer velges bort. Hvis det lokalt reageres på dette, er reaksjonene uttrykk for en sunn, folkelig refleks. Naturstein har vært en del av lokalt næringsgrunnlag på Otta. Selvsagt er det viktig å vise fram de lokale byggematerialene på lokale bygg.

Selv om det er et sterkt politisk ønske om at det brukes Ottaskifer på lokale næringsbygg, har ikke kommunen mulighet til å gi pålegg om slikt materialvalg. Det kunne kommunestyret skaffet seg da reguleringsplanen for området ble vedtatt for to år siden, men gjorde det ikke. Kanskje fordi det ikke har vært særlig politisk bevissthet rundt dette. Men kanskje like mye fordi det må gå en grense for hvor detaljert kravene i en reguleringsplan bør være. Planer som skal legges til grunn for lokal samfunnsutvikling, kan bli så detaljerte og krevende at de i praksis stopper det meste.

Så er det interessant når ordfører Eldri Siem i denne sammenhengen også peker på kommunale byggeprosjekter. Otta Brygge ble ikke møtt med krav om skifertak. Etter hvert som ny hall og ny skole skal detaljplanlegges og prosjekteres, må Siem og de andre folkevalgte ta stilling til de samme realiteter som næringsbyggeieren som valgte sementstein framfor skifer, nemlig mulige ekstrakostnader.

I likhet med kommuner flest, plages også Sel med et dårlig kommuneøkonomi. I likhet med andre plagede kommuner, må Sel lete etter muligheter for å kutte byggekostnader. Det gjelder når nytt skal bygges, og det gjelder når gammelt skal renoveres. For et lokalsamfunn med Sel sine tradisjoner, er det likevel ikke ekstravagant å velge naturstein framfor sement. Tvert imot, kommunen må vise at skiferen er verdt å bruke noen ekstra kroner på.

Kommunen må vise at skiferen er verdt å bruke noen ekstra kroner på

God industripolitikk er også distriktpolitikk

Aktuelt

CHRISTIAN ANTON SMEDSHAUG,
daglig leder, Agri Analyse

MANGE VARIABLER som sier noe om utvikling av strukturelle forhold i norsk økonomi, peker nedover. Fastlands-Norges varehandelsunderskudd krysset minus 300 mrd. fra i fjor, en dobling av underskuddet siden 2013. Selv med olje var det såvidt balansen var i pluss. Statsbudsjettet er stadig mer avhengig av oljepenger, selv uten korona. Industriinvesteringene står på stedet hvil med 26 mrd. i året, noe som i beste fall er stabil produksjon på for lavt nivå og er uansett svært langt fra en satsing. Når i tillegg sysselsettingsandelen faller og fødselstallene er på historisk lavt nivå (1,48 barn per kvinne), sier det noe om et land som ikke omstilles, der folket totalt sett jobber mindre, og befolkningen forgubbes. Forhold som den nylig framlagte Perspektivmeldingen synes å ignorere.

DETTE MÅ snus, og det skjer ikke gjennom mer veier og skinner eller flytting av våre institusjoner som NRK, Nasjonalgalleriet eller Ullevål sykehus. Det har vi forsøkt, og det har medvirket til resultatene over. Som finansministeren påviste i Perspektivmeldingen, ligger vi nå dobbelt så høyt som Sverige og tre ganger så høyt som Tyskland i samferdselsinvesteringer - og vi har ligget høyere i 15 år. Foreløpig er svaret på omstilling import av utenlandsk grønn teknologi og større salg av råvarer, samtidig som oljeutvinningen går som før, men med uviss framtidig lønnsomhet.

MEN REELL omstilling uten en reorientert stat er umulig - fokus og finansielle midler må flyttes, og et viktig redskap vil være å reetablere et industridepartement som koordinerer de

UTVIKLING: i trenger en reorientert samferdselspolitikk der satsingen skaleres ned og fokuseres mot industri- og råvareproduksjonens behov, med utbedringer av flaskehalsar på riks- og fylkesveier bl.a. FOTO: ARNFINN SKINLO

områdene som trengs for å få ny verdiskaping og lavere oljeavhengighet.

INDUSTRIDEPARTEMENTET BLE opprettet i 1947 hadde nettopp denne koordinerende funksjonen, og inneholdt håndverk, industri, skipsfart og energi. Olje og energi ble skilt ut som eget departement i 1978, mens industridepartementet selv inngikk i Næringsdepartementet i 1988. Kanskje en logisk utvikling for et oljeland den gangen, men skal Norge omstilles, må det tenkes som i etterkrigsårene, ressursene må settes inn og koordineres for økt fastlandsproduksjon. Vi var et industriland med olje; vi er nå et oljeland med industri, og vi skal tilbake til å bli et industriland med olje.

DET KAN være relevant å sammenlikne med jordbruket. En hovedgrunn til at Norge får så mye ut av en begrenset jordressurs er at hele verdikjeden nyter godt av et eget departement med et kompetent byråkrati, som ivaretar helheten i forvaltningen. På tross av at Norge har en arealressurs på en 1/3 av Sveriges og halve befolkningsgrunnlaget, har norsk næringsmiddelindustri (uten fisk) og svensk livsmedelsin-

dustri (med fisk) omtrent samme produksjonsverdi, dvs. 160 mrd. vs 180 mrd.

INDUSTRIUTVIKLING SKJER ikke i et vakuum; samferdsels-, energi- og utdanningspolitikken må koordineres. Vi trenger en reorientert samferdselspolitikk der satsingen skaleres ned og fokuseres mot industri- og råvareproduksjonens behov, med utbedringer av flaskehalsar på riks- og fylkesveier bl.a. Parallelt bør planene om fergefritt Vestland skrines, mens fjordkryssingene forbedres videre med fornybar-ferger, og samtidig utvikling av norsk industri der vi har ledende miljøer på skipsbygging, automatisering og lading. Videre må det lagges en systematisk plan for hvordan mer gods- og persontransport kan flyttes over på sjø, og hvordan vi kan bruke norske verft og redier i denne prosessen.

GOD INDUSTRIPOLITIKK er også distriktpolitikk, og leder fram til Norges kanskje mest vellykkede to politiske slagord: By og land - hand i hand og Hele folket i arbeid. Nå, en generasjon etter at industridep. ble nedlagt, mens Olje og energi ble styrket med eget departement, må vi tilbake til fundamentet. Et industridepartement vil være en god start.